

Зі шкільної партії - на фронт

«Ми живемо в піснях, ми ідемо у бій за Вітчизну, не ради кар'єри! І за це нагород не чекають собі офіцери, бойові офіцери!». Слова пісні якнайповніше відкривають суть звання, хто вони – військові офіцери. Це люди, які повсякчас стоять на захисті Батьківщини, забезпечують оборону й безпеку держави. Найголовніше - це патріотизм, мужність і шляхетність. Ці слова стосуються й нашого земляка, бойового офіцера, який у роки Великої Вітчизняної війни гордо проніс це звання, а в післявоєнні оселився в Сарнах, залишивши гідний слід в історії міста.

Олексій Анікін народився в Тулі в 1924 році. Там ходив із однолітками в школу. Вже коли навчався в десятому класі, у країні вирувала війна. Отож ще зовсім юного хлопчика-випускника відразу забрали на службу, захищати Вітчизну. Отак зі шкільної партії попав у гирло воєнних дій...

У 1942 році Олексія призвали до лав армії та направили в танкове училище, де вчився на офіцера-танкіста. Курсантом часто потерпав від голоду, позаяк тоді більшість посівних площ і продовольство були під окупацією фашистів. Пригадав момент, як однокурсник поскаржився на нестачу їжі, відтоді його більше ніхто не бачив, заарештували й кудись відправили. Після навчання відразу отримав призначення - командувати танковим взводом! Юнаку тоді було всього 19 років, а він із погонями лейтенанта вирушив на війну. Завжди з гордістю розповідав, як пройшов бойове хрещення: «Під час першого бою думав про одне - щоб не злякатися й не видатися боягузом. Тож після бійні запитав у побратимів, чи впорався із завданням, а вони схвально підтримали й запевнили, що воєнний екзамен здав відмінно».

Загалом, зважаючи на специфіку його служби, слухаючи розповіді, іноді тіло пробирав мороз. Адже, перебуваючи в танку й відбиваючи ворожі атаки, доводилося в прямому сенсі розстрілювати, а подеколи давити танками хай і ворогів, але живих людей... Погодьтеся, це не для слабкодушких. Незлічену кількість разів опинився в перехресному танковому вогні. Зізнався, наскільки моторошно, коли дуло німецького танка направлене у твій бік і треба діяти миттєво, бо за декілька секунд буде вже пізно. І команда Олексія реагувала враз. Щоправда, час від часу і їм діставалося, й вони стрімголов вискакували з палаючих бойових машин.

Олексій Анікін воював у третій танковій армії під командуванням Павла Рибалка. Провели чимало переможних боїв. Якось готувалися до наступу й Рибалко запитав у бійців, що б хотіли перед схваткою, а вони зажадали помитися в бані! Командуючий задовольнив їх скромне бажання. Загалом Олексій Олексійович не любив згадувати війну, та якщо вже спогади виринали, чули багато цікавого, предметного. Так, розказував, що найтяжким випробуванням було, перебуваючи на передовій лінії, звикнути до трупного запаху. Адже на нейтральній смузі лежало багато як радянських, так і ворожих убитих солдатів, крім цього, там були й мертві тварини. Прибрати й похоронити їх не могли - не мали змоги вийти з окопів, бо ж у ту ж мить у них летіло безліч куль і була велика вірогідність опинитися поруч із загиблими. Новачки спочатку нічого не їли, кусок хліба не йшов до рота, а харчуватися треба було, щоб гідно протистояти ворогу, і пайки давали нівроку.

Окремо Олексій Анікін виділив найголовніший епізод із життя. Якось у новорічну ніч з 1943-го на 1944-й рік танк, в якому він також перебував, підбили німці й вони на ходу вискакували з вогняного полону, мало не загинули. Ось такий новорічний подарунок отримав від фашистів. Не забуде також, як ішли Європою і їх радісно зустрічало місцеве населення, дякували за визволення від гітлерівців. Олексій Анікін був сміливим офіцером і командиром, як ніхто інший знав багато чого про фронт, бо пройшов його тяжкими й кривавими дорогами, бачив немало моторошних моментів, що залишилися в пам'яті на все життя.

Після війни Олексій Олексійович із бойовими побратимами звернулися до командувача бронетанковими силами Радянського Союзу маршала Рибалка з проханням про демобілізацію. Вони повідали, як їх, колишніх хлопчаків, зі школи відразу забрали на війну, а нині хочуть здобути спеціальності, щоб надалі працювати на благо Вітчизни. І згодом одержували омріяні професії безпосередньо в армії, чим, як-то кажуть, повністю присвятили їй своє життя.

Офіцер Анікін побував у різних точках Радянського Союзу, в європейських країнах, дихав повітрям Сибіру, а ще певний час служив у Прибалтиці. На початку 50-х років минулого століття вояк демобілізувався й оселився в Кременчуку. Деякий час працював там на одному з великих підприємств. Згодом його життєва дорога привела в Сарни.

У нашому містечку обіймав декілька посад: викладача тракторної справи в профтехучилищі, керував господарськими організаціями, навчався в партійній школі, а ще працював у «Сільгосптехніці». На заслужений відпочинок пішов із підприємства «Вторчермет».

Усі ці роки Олексія Анікіна підтримувала його дружина Анфіса Денисівна, з якою познайомився під час служби в Сибіру. Вона була бойовою подругою нашого героя, його підтримкою та опорою. Анфіса Анікіна з честю пройшла шлях офіцерської дружини.

Загалом Олексій Олексійович мав нележку вдачу, але був чесною, благородною, принциповою та добропорядною людиною. У домі в Анікіних завжди звучала гарна музика, любили популярні фільми, було багато книг і сучасної літератури. Приміром, із захопленням читав «Щит і меч» Вадима Кожевнікова та «Солдатами не народжуються» Костянтина Сімонова й багато інших, а потім по-своєму коментував їх. Регулярно з дружиною ходили в кінотеатр. Втіхою батьків були сини Олександр і Георгій. Сашко закінчив Клайпедське морехідне училище й радянськими суднами борознив усі океани світу, займаючись рибною ловлею. Молодший Георгій після здобуття професії інженера працював у Прилуках.

Довелося Олексію Анікіну й у мирний час пройти нелегкі випробування. Передчасно пішов із життя один із синів, а потім через тяжку хворобу його залишила кохана дружина Анфіса Денисівна, яка була його справжньою половиною. А на ній, як-то кажуть, тримався весь дім. Як міг, справлявся з реаліями життя самотійно. Намагався слугувати оплотом рідним, друзям, знайомим. Насамперед невістці Тамарі з онуками. Адже саме вона прийняла пост Анфіси Денисівни й нині курує родиною, згуртовуючи всіх.

Якщо взяти за приклад почесні нагороди Олексія Анікіна з часів Радянського Союзу - ордени бойового Червоного Прапора, Червоної зірки, Вітчизняної війни та бойові медалі, та й узагалі його життєвий потенціал, надто бентежить таке питання: чи змогли б перемогти ворога у Великій Вітчизняній без таких людей, як він? Чи відбудували б народне господарство? Адже саме такі особистості були фундаментом Радянського Союзу, не пасували ні перед чим. Відвоювавши державу, вміли виконувати всіляку роботу. Отож, саме завдяки їх здібностям і відданості нині живемо, працюємо, відпочиваємо під мирним небом, маємо кусок хліба на столі.

На жаль, земна свічка Олексія Анікіна згасла дуже рано. На 66 році життя він відійшов в інший світ. Очевидно, частину його герой залишив на ратних полях у боях за Вітчизну.

Олег ПАНЬКО
Вікторія КОЛЯДИЧ.